

فهرست مؤلفات و مصنفات حدیثی علامه حلی (۷۲۶-۶۲۸ق)

○ محمد رضا زاده‌وش

- اجازة لتجال الدین محمود بن ملا زین الدین محمد بن القاضی عبدالواحد الرازی.
 چاپی: بحار الانوار ج ۱۰۷ / ص ۱۴۲. خطی:؟
- اجازة لتقی الدین ابراهیم بن الحسین بن علی الامی.
 چاپی: ندارد. خطی:؟
- اجازة لجمال الدین ابوالفتح احمد بن الشیخ ابی عبدالله العلوی
 چاپی:؟ خطی:؟
- اجازة لرشید الدین علی بن محمد الرشید الاولی.
 چاپی: ندارد خطی:؟
- اجازة لسراج الدین حسن بن بهاء الدین محمد السرابشنسی
 چاپی: ندارد. خطی:؟
- اجازة لشرف الدین حسین بن محمد بن علی العلوی الحسینی الطوسي.
 چاپی:؟ خطی: کتابخانه مجلس شورای اسلامی شماره ۴۹۴
- اجازة لضیاء الدین ابی محمد هارون بن نجم الدین الحسن بن الامیر الطبری.
 چاپی: ندارد خطی:؟
- اجازة لعلی بن اسماعیل بن ابراهیم بن فتوح الغروی
 چاپی: ندارد. خطی:؟
- اجازة لعززالدین الحسین بن ابراهیم بن یحیی الاسترابادی
 چاپی: ندارد. خطی:؟
- اجازة لمحمد بن محمد الرازی.
 چاپی: بحار الانوار ج ۱۰۷ / ص ۱۴۱-۱۳۸ خطی:؟
- اجازة لمحمد بن اسماعیل بن الحسین بن علی الہرقی.
 چاپی:؟ خطی:؟
- اجازة لمحمد بن حسین بن محمد بن یار.
 چاپی: ندارد. خطی:؟
- اجازة لنجم الدین مهتاب بن سنان بن عبدالوهاب الحسینی المدنی.

درآمد

این مقال بر آن است تا نگارش‌های حسن بن یوسف بن مطهر حلی مشهور به علامه حلی در زمینه حدیث را بازشناسی کند و بخشی از پراهمیت‌ترین نسخه‌های چاپی و خطی این آثار را فهرست وار ذکر نماید. رویکرد اصلی برای تهییه این فهرست عنایت به کتاب خلاصه‌الاقوال^۱ از هموستان که قسمتی را به ذکر آثار خویشتن اختصاص داده و هم اجازه‌نامه او به یکی از شاگردانش به نام نجم الدین مهتاب بن سنان بن عبدالوهاب الحسینی المدنی صادر شده در محرم الحرام سال ۷۲۰ هجری قمری در حله است که نخستین بار در کتاب بحار الانوار^۲ علامه مجلسی منعکس گشته است.

پس از تهییه نام کتب، نسخه‌های چاپی و خطی و ترجمه‌ها و شرح‌های آن از فهرست‌های گوناگون استخراج شده و در بخش‌های:
 (الف) اجازات‌الحدیث (ب) رجال‌الحدیث (ج) درایة‌الحدیث
 (د) فقه‌الحدیث (ه) ادعیه (و) جوامع‌الحدیث (ز) شرح‌الحدیث تنظیم گشته است.

الف) اجازات‌الحدیث:

اجازة لبني زهرة الحلبی.

چاپی: بحار الانوار ج ۱۰۷ / ص ۶۰-۶۷.

خطی: کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران شماره‌های ۳۱۰۸، ۳۱۰۶، ۵۳۹۶؛ کتابخانه مجلس شورای اسلامی شماره‌های ۴۸۷۳ و ۵۱۳۸؛ کتابخانه سالار شماره ۱۱۰۹؛ مدرسه نمازی خوی شماره ۱۴۶۰؛ کتابخانه آیت‌الله مرعشی شماره ۱/۵۶۰۵؛ کتابخانه دولتی پروس شماره ۱۵۲؛ کتابخانه ملی ملک شماره ۶۰۴.

اجازة لتجال الدین حسن بن حسین بن الحسن السرابشنسی الكاشانی.

چاپی: ندارد.

خطی:؟

خطی: کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران شماره های ۱۷۸ و ۱۷۹
۳/۲۰۵: کتابخانه آیت الله گلپایگانی شماره های ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷ و ۱۱۸
۳/۲۰۶: کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه مشهد شماره های ۲۰۱، ۲۰۰ و ۱۹۹
۳/۲۰۷: کتابخانه دولتی پرسوس شماره های ۹۹۲۶ و ۹۹۲۷
۳/۲۰۸: کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران شماره های ۱۹۴ و ۱۹۵
۳/۲۰۹: کتابخانه دانشگاه پرینستون شماره های ۱۳۸۱، ۱۳۸۲، ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴
۳/۲۱۰: دارالکتب مصر شماره ۲۶۲۹۷ ب ب
۳/۲۱۱: دارالکتب دمشق شماره های ۷۷۰ و ۸۸۰
۳/۲۱۲: کتابخانه مرکزی استان قس رضوی شماره های ۱۵ و ۱۸ تا ۵۷
۳/۲۱۳: کتابخانه این مسکوکیه اصفهان شماره ۳۲۶۶
۳/۲۱۴: کتابخانه مجلس شورای اسلامی شماره های ۱۵۹۳ و ۱۵۹۴
۳/۲۱۵: کتابخانه ملی پاریس شماره ۱۱۰۸
۳/۲۱۶: کتابخانه دولتی لوس آنجلس شماره ۹۵۹
۳/۲۱۷: معهد الدراسات الاسلامیه شماره ۹۴
۳/۲۱۸: کتابخانه مسجد گوهرشاد شماره های ۹۷۹ و ۹۸۰
۳/۲۱۹: کتابخانه مجلس شورای اسلامی شماره های ۲۹۳۶ و ۳۱۵۳
۳/۲۲۰: کتابخانه ملی ایران شماره های ۴۹۵۲، ۴۱۴۷، ۴۱۲۵، ۳۴۳۶، ۲۵۴۸، ۲۲۸۲ و ۱۴۵۲
۳/۲۲۱: نفایس المخطوطات فی ایران شماره های ۱۹، ۲۵ و ۵۲ و ۱۸۴
۳/۲۲۲: کتابخانه آیت الله موعشی شماره های ۳۱۵۳ و ۲۹۳۶
۳/۲۲۳: کتابخانه دکتر حسین مفتاح شماره های ۵۶۱ و ۵۶۰
۳/۲۲۴: کتابخانه ملک شماره های ۳۵۴۳ و ۳۴۹۵
۳/۲۲۵: کتابخانه مؤسسه مطالعات اسلامی علی شماره های ۱۱۰۰ و ۱۱۳۹
۳/۲۲۶: کتابخانه نوبنیان نواب شماره ۱۰۴C و ۱۰۴B
۳/۲۲۷: کتابخانه نویبخش شماره ۵۸۰
۳/۲۲۸: کتابخانه دوندگانی عربی بدون شماره
۳/۲۲۹: کتابخانه دکتر حسین مفتاح شماره های ۱۲۷۷ و ۱۲۷۸
۳/۲۳۰: کتابخانه آیت الله استادی بدون شماره
۳/۲۳۱: کتابخانه سلطنتی بوهار شماره ۳۷۷
۳/۲۳۲: کتابخانه آیت الله سید احمد زنجانی
۳/۲۳۳: کتابخانه فرهست «وجله» شماره های ۱۰۴ و ۱۰۳
۳/۲۳۴: کتابخانه استادی بدون شماره
۳/۲۳۵: کتابخانه مسجد گوهرشاد شماره های ۹۱۹ و ۹۱۸
۳/۲۳۶: کتابخانه مدرسه فیضیه شماره ۱۰۴
۳/۲۳۷: کتابخانه مدرسه فیضیه شماره ۱۰۴C
۳/۲۳۸: کتابخانه امیر المؤمنین نجف بدون شماره
۳/۲۳۹: کتابخانه دانشگاه کاظمیه شماره ۱
۳/۲۴۰: کتابخانه دانشگاه آزاد اسلامی همدانی شماره ۵۸۷
۳/۲۴۱: کتابخانه فیضیه استانبول شماره ۱۰۴
۳/۲۴۲: کتابخانه ملی تهران شماره ۱۲۷۷
۳/۲۴۳: کتابخانه علامه طباطبائی شیراز صدر بدون شماره
۳/۲۴۴: کتابخانه فیضیه استانبول شماره ۱۰۴

ترجمه ها و شرح های خلاصه الاقوال:
 با حواشی شهید ثانی (كتابخانه ملي
 کاری و...): شرح فرض کاشانی؛^{۲۰} ترجمه
 عول در کتابخانه مجلس شورای اسلامی ش
 کشف المقال فی معرفة (احوال) الرجال.
 جایی: ندارد. خطی؛^{۲۱}

ج) درایتیة الحديث
الجمع بين الكلام النبي والوصى والجمع بين آيتين من الكتاب
لعزيز.
چاپی: به اهتمام عزیزالله عطاراتی در فرهنگ ایران زمین، جلد

چاپی: بخار الانوار ج ۱۰۷ / صص ۱۴۳-۱۴۶ و اجوبة المسائل
 المهنائية: علامة حلى، قم، چایخانه خیام، ۱۴۰۱ق، صص ۱۱۴-۱۱۷.
 خطی: کتابخانه آیت الله حکیم شماره ۵۳۴؛^{۱۱} کتابخانه دانشگاه
 پرینستون شماره ۰۶؛^{۱۲} کتابخانه آیت الله گلپایگانی شماره ۱۲۷؛^{۱۳}
 کتابخانه مجلس شماره های ۴۵۶ و ۵۱۹.^{۱۴}
 اجازة نعم الدین مهمنابن سنان بن عبد الوهاب الحسینی المدنی
 (اجازة الثانية).

چاپی: بخار الانوار ج ۱۰۷ / صص ۱۴۹-۱۴۷ و اجوبة المسائل
 المنهانية: علامة حلی، قم، چایخانه خیام ۱۴۰۱ق، صص ۱۵۵-۱۵۷.
 خطی: کتابخانه دانشگاه پرینستون شماره ۹۶، "کتابخانه مرکزی
 آستان قدس رضوی شماره‌های ۱۲۰ و ۱۲۱"؛ کتابخانه مجلس شورای
 اسلامی، شماره‌های ۵۱۹۲ و ۷۱۳۴.

ب) رجال الحديث

چاپی: ندارد. خطی: مدرسه فاضل خان بدون شماره ۳۳
ایضاح الاشتباہ فی (ضبط تراجم الرجال) اسماء (احوال) (اسماں)
الرواۃ.

چاپی: ایضاخ الاشتباه: علامه حلى، تهران، ۱۳۱۸ق، چاپ سنگی؛ به تحقیق محمد حسون، قم؛ دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین، ۱۴۱۱ق.

خطی: دارالکتب دمشق شماره ۵۸۹؛^۱ کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی شماره‌های ۳۹، ۴۰؛^۲ کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران شماره‌های ۱۴۴۱، ۱۴۴۵، ۱۴۴۶؛^۳ کتابخانه دولتی پرسوس شماره ۱۰۶۴؛^۴ کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه مشهد شماره ۱۴۲۹؛^۵ کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه تهران شماره‌های ۱۰۷ به ۱۲۷ ج ۲۲، ۱۲۳ د، ۱۳۸، ۱۵۱، ۳۰۹؛^۶ کتابخانه مجلس شورای اسلامی شماره‌های ۲۰۵/۱۲، ۱۵۹۹، ۱۵۹۹؛^۷ نفائس المخطوطات العربية فی ایران شماره‌های ۲۱ و ۵۱؛^۸ کتابخانه آیت الله مرعشی شماره‌های ۱۰۸، ۱۷۶، ۴۴۳، ۲۵۸۴، ۳۱۵۳، ۱۵۹۹؛^۹ کتابخانه مدرسه خان شماره ۶۵؛^{۱۰} کتابخانه مدرسه سلیمانیه شماره ۱۰۸؛^{۱۱} کتابخانه امیرالمؤمنین نجف دو نسخه بدون شماره؛^{۱۲} کتابخانه حسن فاضلی بدون شماره؛^{۱۳} کتابخانه علامه طباطبائی شیراز شماره ۱۴۵؛^{۱۴} کتابخانه امام جمعه کرمانی شماره ۳۰۹؛^{۱۵} کتابخانه علامه طباطبائی شیراز دانشگاه اسلامی؛^{۱۶} کتابخانه مدرسه فیضیه شماره‌های ۱۱۵ و ۱۷۹۶؛^{۱۷} و ۵۸۴۲.^{۱۸}

خلاصة الاقوال في معرفة (احوال) الرجال.

چاپی: به اهتمام سید محمد صادق بحرالعلوم، نجفه کتابخانه حیدریه، ۱۹۶۱ م. تهران، ۱۲۱۱ ق؛ تهران ۱۳۰۱ ق؛ منشورات الشریف الرضی، قم ۱۴۰۲ ق؛ ترتیب خلاصة الاقوال: میرزا محمد جواد، ۱۳۱۲ ق؛ خلاصة الخلاصة: محمد جواد حولاتی (م ۱۳۹۷ ق)، متن خلاصة الاقوال به نظم با شرح، تهران: به تحقیق جواد قیومی، قم، نشر الفقاهه، ۱۴۱۷ ق.

نوزدهم.

ز) شرح الحديث:
شرح حدیث الحقيقة.
چاپی: کلمات المحققین، ۱۳۱۵ق، سنگی؛ میراث حدیث شیعه، دفتر سوم، به کوشش مهدی مهریزی.

خطی: کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران شماره ۱/۱۰۳۶؛^{۱۰} کتابخانه دانشکده حقوق دانشگاه تهران شماره ۳۰؛^{۱۱} کتابخانه اسلامی شماره های ۴۰/۸۸۰۵/۳۲، ۴۹۰۰/۳۲ و ۶۱۱۲/۳.

شرح الحديث القدسی.
چاپی: ضمیمه مسار الشیعه.

خطی: ؟

شرح الكلمات الخمس ← شرح حدیث الحقيقة.

باورفی‌ها:

(۱) رجال العلامة عنیت بطبعه: سید محمد صانع بحرالعلوم، نجف، کتابخانه حیدریه ۱۹۶۱م، صص ۴۵-۴۸؛ و نیز: کتاب الرجال، تهران، ۱۳۱۱ و ۱۳۱۲ق، صص ۲۳-۲۵. ابن تو کتاب همان خلاصه‌القول علامه است که بدان نامها چاپ شده است.

(۲) بخار الانوار، تهران، مکتبة الاسلامیة ج ۱۰۷ / صص ۱۳۷-۱۴۹.
۳- فهرست ج ۱۱ / من ۴۰۶۳-۴۰۶۳ / من ۱۵ / ج ۱۵ / من ۴۲۳۸-۴۲۳۸ / من ۱۶ / من ۴۱۰.
۴- فهرست ج ۱۴ / من ۱۳ / من ۱۵ / من ۱۸۱.

۵- فهرست ج ۴ / من ۷۱.

۶- فهرست من ۱۲۱.

۷- فهرست ج ۱۵ / من ۸.

۸- فهرست ج ۱ / من ۱۵۶.

۹- فهرست ج ۵ / من ۱۰۸.

۱۰- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۷.

۱۱- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۸.

۱۲- الترمیه ج ۱ / من ۱۵۵.

۱۳- در: مجله مهدی‌المخطوطات العربیة دفتر سوم، صص ۱۹ و ۲۰.
۱۴- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۶.

۱۵- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۷.

۱۶- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۷.

۱۷- طبقات اعلام الشیعه ج ۵ / صص ۵۸ و ۵۹.

۱۸- فهرست مجلس ج ۱۴ / من ۱۷۰.

۱۹- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۸.

۲۰- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۷.

۲۱- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۷.

۲۲- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۷.

۲۳- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۷.

۲۴- الترمیه ج ۱ / من ۱۷۸.

۲۵- فهرست من ۲۲.

۲۶- فهرست من ۷۷.

۲۷- فهرست گلپایگانی، به کوشش عرب‌زاده ج ۱ / من ۵۱.

خطی: کتابخانه دکتر محمود شهابی بدون شماره؛ کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه مشهد بدون شماره؛ کتابخانه ناصریه شماره ۷۸۶؛^{۱۲} کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران شماره ۶۹۲۶.^{۱۳}
در والمرجان فی الاحادیث الصحاح واللسان.

چاپی: ندارد. خطی: ؟
نهج الواضح فی الاحادیث الصحاح.

چاپی: ندارد. خطی: ؟

د) فقه الحديث:

استقصاء الاعتبار فی (تحریر) معانی الاخبار.

چاپی: ندارد. خطی: ؟

استقصاء الاعتبار فی تحقیق معانی الاخبار.

چاپی: ندارد. خطی: ؟

ایضاح مخالفۃ السنۃ ل (نص) الكتاب والسنۃ.

چاپی: ندارد.

خطی: ؟

خطی: کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران شماره ۱۷۵۱م ف و ۲۹۷۰؛^{۱۴} کتابخانه مجلس سنا شماره ۲۹؛^{۱۵} کتابخانه مجلس شورای اسلامی شماره ۵۰؛^{۱۶} کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی شماره ۱۲۰۷.^{۱۷}
تنقیح قواعد (الذین) المأمورۃ (ة عن من) الانتمة الطاهرین (آل یس).^{۱۸}

چاپی: ندارد. خطی: ؟

ه) ادعیه:

ادعیة الفاخرة (المأمورۃ) المنقولۃ عن الانتمة (العترة) الطاهرۃ.

چاپی: ندارد. خطی: ؟

منهج الصلاح فی اختصار المصباح.

چاپی: ندارد.

خطی: کتابخانه آیت الله سید محمدعلی روضانی شماره ۳۰؛^{۱۹} مدرسه آخوند همدانی شماره ۴۶۴۳،^{۲۰} کتابخانه آستانه حضرت مصصومه (س) شماره ۳۹؛^{۲۱} کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی شماره ۱۰۱۹؛^{۲۲} کتابخانه آیت الله مرعشی شماره ۱۱۵۷؛^{۲۳} کتابخانه ملی ملک شماره ۱۱۰؛^{۲۴} کتابخانه مجلس شورای اسلامی شماره ۴۰۵ و ۲۴۰۵؛^{۲۵} من منتخب منهج الصلاح فی اختصار المصباح.

مجھول المؤلف، کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه مشهد شماره ۱۰۰۱۷.^{۲۶}

و) جواجم الحديث:

جامع الاخبار.

چاپی: ندارد. خطی: ؟

مصابیح الانوار.

چاپی: ندارد. خطی: ؟

۲۸. فهرست مجلس ج ۱۲ / ص ۲۵۹ و ج ۱۶ / ص ۱۹.
 ۲۹. فهرست ص ۷۷.
 ۳۰. فهرست ج ۲ / ص ۳۶.
 ۳۱. فهرست مجلس ج ۱۶ / ص ۱۹ و ج ۲۸ / ص ۱۴۶.
 ۳۲. الذریعه ج ۱ / ص ۹۲.
 ۳۳. فهرست ج ۲ / ص ۱۸.
 ۳۴. فهرست ج ۲ / ص ۳۵۳ و ج ۶ / ص ۵۴۱.
 ۳۵. فهرست ج ۹ / ص ۹۸۴ ج ۱۰ / ص ۶۰۱، ج ۱۸۲۹ و ج ۱۶ / ص ۲۲۵.
 ۳۶. فهرست ج ۹ / ص ۵۱۸-۵۱۷.
 ۳۷. فهرست ج ۲ / ص ۵۸۷.
 ۳۸. فهرست صص ۷۷، ۷۴، ۷۸.
 ۳۹. فهرست مجلس ج ۷ / ص ۲۳، ج ۴ / ص ۳۰۰، ج ۱۰ / ص ۱۷، ج ۱۲ / ص ۲۹۶ و ج ۲۸ / ص ۴۲۱.
 ۴۰. مجله مهد المخطوطات العربية دفتر چهارم، صص ۲۰۳ و ۲۰۹.
 ۴۱. فهرست ج ۱ / ص ۱۲۹، ج ۲ / ص ۴۴۵، ج ۳ / ص ۴۴۸ و ج ۷ / ص ۱۳۰، ج ۱ / ص ۱۲۷، ج ۱۲ / ص ۳۲۶، ج ۱۳ / ص ۹۰ و ۱۰۱.
 ۴۲. فهرست ص ۴۲۷.
 ۴۳. فهرست ص ۱۸.
 ۴۴. فهرست ج ۲ / ص ۲۸.
 ۴۵. فهرست ج ۱ / ص ۲۹.
 ۴۶. فهرست ج ۱ / ص ۲۷ و ج ۲ / ص ۱۳.
 ۴۷. فهرست صص ۷۸ و ۷۸.
 ۴۸. فهرست گلپایگانی، به کوشش عربزاده ج ۱ / ص ۳۸۶.
 ۴۹. فهرست ج ۱ / ص ۱۰۵ و ۲۷۰، ج ۲ / ص ۵۲۹ و ۵۵۵، ج ۳ / ص ۵۲۹ و ۵۵۵.
 ۵۰. فهرست ج ۹ / ص ۳۸۵-۳۸۵.
 ۵۱. فهرست ج ۲ / ص ۵۶۵، ج ۸ / ص ۳۱۲، ج ۱۳ / ص ۳۱۶۷، ج ۱۵ / ص ۳۲۲۲ و ج ۱۶ / ص ۳۲۳، ج ۳۷۲، ۳۷۰ و ۳۷۰، ج ۱۷ / ص ۱۰۲.
 ۵۲. فهرست ص ۱۱۰.
 ۵۳. فهرست ج ۱ / ص ۲۹۷.
 ۵۴. فهرست ج ۲ / ص ۳۵۸-۳۵۷، ج ۶ / ص ۵۰۲-۵۹۹.
 ۵۵. فهرست ج ۱ / ص ۲۲۳.
 ۵۶. فهرست ج ۴ / ص ۱۶۶.
 ۵۷. فهرست ج ۲ / ص ۲۲۳.
 ۵۸. فهرست ص ۲۱۸.
 ۵۹. فهرست ص ۲۹.
 ۶۰. فهرست ص ۲۹۳.
 ۶۱. فهرست ج ۷ / ص ۱۱۶، ج ۱۰ / ص ۳۳۷ و ۳۳۷، ج ۱۲ / ص ۱۰۵، ج ۱۶ / ص ۳۳۳ و ج ۱۷ / ص ۲۰۱.
 ۶۲. مجله مهد المخطوطات، دفتر سوم، صص ۹ و ۱۸، دفتر چهارم، ص ۲۰۳.
 ۶۳. فهرست ج ۱ / ص ۱۵۶، ۱۳۹ و ۱۵۶، ج ۲ / ص ۳۲۲ و ۳۲۱، ج ۳ / ص ۳۸۱ و ۳۸۱، ج ۴ / ص ۱۳۱، ج ۷ / ص ۱۰۷، ج ۹ / ص ۱۰۷ و ج ۱۱ / ص ۱۰۷، ج ۱۲ / ص ۱۰۷ و ج ۱۳ / ص ۱۰۷.
 ۶۴. نسخه‌های خطی دفتر هفتاد، صص ۲۲۰، ۲۲۰ و ۲۲۰، ج ۱۳ / ص ۱۵۲ و ۱۵۲، ج ۱۳ / ص ۱۵۱، ج ۱۵ / ص ۱۳ و ۱۳، ج ۱۷ / ص ۱۰۸۷.
 ۶۵. فهرست ج ۱ / ص ۲۸۰.
 ۶۶. فهرست ج ۱ / ص ۴۶۱ و ج ۳ / ص ۱۰۸۷.